

EMPATIE JAKO ZÁKLAD KADEŘNICKÉHO ŘEMESLA

V karlínském SOU se rodí hvězdy salonů

V posledním lednovém čísle UN jsme psali o poděbradské hotelovce, která se umístila vysoko ve studentské anketě Střední škola roku. Velmi úspěšné bylo v této soutěži i SOU kadeřnické sídlící v pražském Karlíně. Letos totiž obhájilo titul v rámci souboje škol z hlavního města a navíc se umístilo na třetí příčce v celostátním hlasování! Co mají obě školy společného?

Při pohledu zevnitř jednoznačně přátelskou atmosféru. A i zvenčí to vypadá stejně – alespoň optikou zmíněné a stále respektovanější soutěže, které se letos zúčastnilo zhruba 900 středních škol.

V Karlíně minulý týden učitelé usilovně sháněli pasparty, aby mohli diplomy s oceňením vyvěsit ve všech šesti školních provozních odborného výcviku rozestých v poměrně atraktivních lokalitách města. „Jsou na sebe pyšní. Nezávislé studentské hodnocení je přece jen něco jiného a nového. Každého kantora srdcem to musí ptešit,“ říká ředitel SOU kadeřnického Jan Cigánik. A čím si vysvětluje takovou přízeň?

„Může to být například proto, že škola má solidní tradici – loni jsme oslavili 50. výročí – a dlouhodobě výborné výsledky. Ostatně většina pražských kadeřnických salonů je vedena našimi absolventy, kteří si u nás každoročně vybírají své budoucí zaměstnance. Žáci díky tomu vědí, že budou mít dobré uplatnění – když se budou činit,“ soudí ředitel. „Snažíme se také, aby škola byla pro děti zajímavá, vytváříme takovou atmosféru, která by eliminovala stres z učení. Na druhé straně – zavedli jsme docela přísný školní řád, nicméně dětem dodržování pevných pravidel vyhovuje, což je fajn, když si uvědomíte, že jsou připravováni pro práci ve službách, s lidmi.“

Důvodů ale samozřejmě může být víc. Hned na začátek jejich seznamu určitě patří zkušenosti učitelů včetně učitelů odborného výcviku, kterých si děti velmi váží (jak samy říkají), každopádně je třeba zmínit atraktivitu oboru, ale taky špičkové vybavení šesti provozoven odborného výcviku, jež snese srovnání s vyhlášenými salony. Důležité ve studentském hlasování byly mimoškolní aktivity a i ty souvisejí hlavně s účesy a lidmi. Ředitel Cigánik zmiňuje vedle tradičních přehlídek a prestižních soutěží například pravidelné návštěvy v diagnostickém ústavu v Praze-Hodko-

vičkách, kde se žáci starají o vlasy zdejších klientek, anebo podobně zaměřenou akci v psychiatrickém oddělení motolské nemocnice. Vedle talentu a šikovných rukou je právě empatie pilířem kadeřnického řemesla. Vyjít zákazníkovi vstříc, vést ho, přesvědčit ho o jiné představě... Copak to není umění?

„Žáky učíme veřejně se prezentovat, protože i tato dovednost se jim jednou může pořádně hodit. Prestiž oboru se neustále zvyšuje. Všimněte si, že třeba televizní stanice pořady o šikovných kadeřnicích zařazují čím dál častěji. A těší nás, když se v hlavní roli objevují také naši bývalí žáci, které pak zveme do školy na besedy, aby dětem poradili, jak to v této profesi dotáhnout opravdu daleko. Základy se přirozeně naučí u nás, ale do školy zveme pravidelně desítky profesionálů, kteří žákům pomáhají dotvořit si představu nejen o samotné péči o vlasy, ale vůbec o chodu celého kadeřnického podniku. To je k ne-

zaplacení. O prestiži kadeřnické profese ostatně svědčí i rostoucí křivka vyjadřující genderový podíl učňů-chlapců. Doby, kdy jsme byli vyloženě dívčí škola, jsou dávno pryč. Nicméně při posledním dni otevřených dveří jsme byli opravdu překvapeni, kolik kluků se přišlo podívat. Pochopitelně příjemně. Ono totiž u chlapců obvykle platí, že když už se na kadeřníka přihlásí, pak s cílem se této práci skutečně věnovat,“ vysvětluje J. Cigánik.

Vazba na praxi

Pro čerstvého absolventa jakéhokoli oboru není jednoduché získat práci či si založit vlastní živnost (pokud nemají bohaté rodiče, kteří se o vše postarají). O kadeřnicích to možná platí dvojnásob. Konkurence je obrovská, důvěra klientů se buduje roky.

„Už v průběhu studia žáci chodí na různé stáže do kadeřnických salonů, kde se rodí první vazby na případné budoucí zaměstnavatele. Podobný záměr stojí i za pozvánkami pro majitele salonů, aby se účastnili závěrečných zkoušek (které mimochodem probíhají podle jednotného zadání vyprojektovaného v Národním ústavu pro vzdělávání). Lidé z praxe tak mají jednak možnost sledovat vývoj kvality výuky ve škole, jednak mohou oslovit s pracovní nabídkou nejlepší žáky. „Jme vděční především za ty, kteří přijímají absolventy jako své zaměstnance, nikoli, aby s nimi spolupracovali na živnostenský

Jan Cigánik v karlínské škole, kterou kdysi sám absolvoval, pracoval nejprve jako mistr odborné výchovy a poté deset let jako zástupce ředitele. Nyní ji vede již čtvrtým rokem.

list, jak je dost časté. Přejeme si, aby byli na začátku kariéry chráněni a měli čas vybudovat si vlastní klientelu," dodává ředitel Cigánik.

Praxe budoucích kadeřníků se odehrává výhradně ve vlastních provozovnách, které jsou otevřené veřejnosti. V minulosti škola zkoušela obvyklý model praxí na pracovních zaměstnavatelů. Jenže byla to slepá cesta. Podle J. Cigánika je kadeřnická profese v tomto ohledu hodně specifická.

„Neosvědčilo se nám to, protože žáci dost často místo aby praktikovali, pracovali spíš jako pomocná síla. Je to logické, protože jen málokdo má tolik zaměstnanců, že si může dovolit jednoho vyčlenit, aby se věnoval učňům. My ale musíme naplnit školní vzdělávací program, a to nám plně zajišťuje právě síť provozoven. Co se nám osvědčilo, jsou projekty, které jsme ve spolupráci s hospodářskou komorou získali. Jde o takzvané top kempy, které umožní po určitý vymezený čas dětem přípravu přímo v reálném provozu. Bez evropských peněz by takový záměr byl asi složitější,“ informuje ředitel.

Zajímavostí jsou žákovská portfolia. Už od prvního ročníku si každý učeň vede přehled nejen svých úspěchů třeba na mezinárodních přehlídkách, ale prvních krůčků, první povedený střih – z portfolia je každý progres patrný. Po třech letech přípravy tímto způsobem vznikne poměrně obsáhlá kniha, kterou zhodnotí komise při závěrečných zkouškách, a především při přijímacím pohovoru u zaměstnavatele

portfolio představuje velmi užitečnou názornou ukázkou všeho, co se žák naučil.

Naplněno a ještě si vybíráme

„Odjakživa bez problémů naplňujeme první ročníky. I v loňském roce, kdy v Praze vycházelo ze základních škol opravdu katastrofálně málo žáků, jsme uzavřeli přijímací řízení už v prvním kole. Přijímáme 120 žáků a ještě si můžeme vybírat podle prospěchu z převisu poptávky. V minulosti jsme to zkoušeli s talentovkami, ale ukázalo se, že rozhodující jsou – samozřejmě kromě šikovných rukou a nadání – také studijní předpoklady, protože žáci musejí zvládnout řadu poměrně náročných technik. Prostě obecně platí, že čím lepší známky na vysvědčení ze základní školy uchazeči přinesou, tím úspěšnější po tom jako žáci i absolventi jsou,“ říká J. Cigánik.

Karlínská škola vedle tradičního tříletého Kadeřníka nabízí ještě tříleté nástavbové studium Vlasová kosmetika, a to v dálkové formě, jež kromě jiného rozšiřuje a doplňuje znalosti jazykové, psychologické, estetické, výtvarné, ekonomické – je orientován k přípravě na vedení živnosti.

„Dálkové je studium zcela záměrně. Jsme přesvědčeni, že když se kadeřník vyučí, musí jít pracovat, aby mohl v oboru uspět. Když pokračuje dalším třeba denním nástavbovým studiem, kde už je minimum odborné praxe, obvykle u profese nezůstává. Dálkaři u nás studují při zaměstnání, což je – navzdory u této formy studia obvykle vysoké „úmrtnosti“ – velmi prospěšné,“ uvádí ředitel.

Podle jeho slov jsou dálkaři u maturity celkem úspěšní, uvědomuje si ale, že se nemohou měřit třeba v matematice s gymnazisty. Je to jiný svět. I proto se vstřícně staví k myšlence z pera ministra školství Marcela Chládky, kterou je zavedení mistrovské zkoušky po třech letech studia. Ty by mohly v určitých případech třeba pro získání živnosti či vstup do bakalářských oborů vysokých škol zastoupit klasickou maturitu i nahradit nástavbová studia. „Když se to dobře promyslí a připraví, tak proč ne,“ dodává ředitel.

Hvězdy z Karlína

Přáním ředitele Cigánika je, aby se česká kadeřnická škola vrátila na výsluní. Vzpomíná na doby, kdy naši kadeřníci vyhrávali světové šampionáty. Velkým hendikepem je podle něj smutný fakt, že již neexistuje sdružení kadeřníků, které kdysi vysílalo soutěžící do světa. Dnes si musejí kadeřníci v podstatě vše organizovat individuálně a taky pořádit za své – to platí i pro karlínskou školu.

„Přesto mě moc těší, že se velké množství našich absolventů dokázalo prosadit mezi absolutní světovou špičku. Příkladem za všechny budiž Petra Měchurová, do jejíhož salonu dnes chodí české celebrity – ona byla první ženou na světě, která v roce 2009 získala kadeřnického Oskara – AIPP Grand Trophy. Doufám, že za pár let slavných jmen pocházejících od nás z Karlína ještě přibude,“ uzavírá ředitel.